

Spis treści

V. Pod znakiem rozpadu imperium. Lata po 1979 roku

1. Stosunki amerykańsko-radzieckie w przełomowej dekadzie 1981–1991 (*Piotr Mikietyński*) 6

Interwencja w Afganistanie (*Wojciech Stepkiewicz*) 17

2. Integracja europejska 1981–1995. Między odnową a przełomem (*Janusz Józef Węc*) 21

W obliczu nowych wyzwań 21

Drugie poszerzenie na południe 22

Geneza przełomu 25

Jednolity Akt Europejski 28

Traktat z Maastricht 33

Europejski Obszar Gospodarczy 37

Rozszerzenie „dwunastki” w „piętnastkę” 38

Integracja krajów pozaeuropejskich (*Artur Patek*) 38

3. Kraje Europy Zachodniej 46

Republika Federalna Niemiec (*Janusz Józef Węc*) 46

Od rządów Kohla/Genschera do rządów Kohla/Kinkel 46

Francja Mitteranda (*Wojciech Rojek*) 56

Wielka Brytania pod rządami Margaret Thatcher i Johna Majora (*Jan Rydel*) 60

Zielona Wyspa — wyspa nadziei (<i>Jan Rydel</i>)	64
Włochy (<i>Krzysztof Strzałka</i>)	65
W poszukiwaniu nowych rozwiązań 1974–1990	65
Kryzys państwa i partii politycznych — powstanie II Republiki	67
Austria bez Kreiskiego (<i>Jan Rydel</i>)	70
4. Rozpad ZSRR i powstanie Wspólnoty Niepodległych Państw	73
ZSRR pierwszej połowy lat osiemdziesiątych (<i>Wojciech Stepkiewicz</i>)	73
Początek doby Gorbaczowa (<i>Wojciech Stepkiewicz</i>)	75
Pokoleniowa zmiana warty (<i>Wojciech Stepkiewicz</i>)	75
Gospodarka (<i>Wojciech Stepkiewicz</i>)	77
Liberalizacja kursu w polityce wewnętrznej (<i>Wojciech Stepkiewicz</i>)	77
Reforma instytucji państwowych. Zmiana zasad ustrojowych (<i>Wojciech Stepkiewicz</i>)	79
„Wulkan narodów” (<i>Wojciech Stepkiewicz</i>)	83
Pucz sierpniowy. Rozpad ZSRR (<i>Wojciech Stepkiewicz</i>)	89
Zaostrzenie sytuacji politycznej na Kaukazie i w Azji Środkowej w latach 1988–1995 (<i>Piotr Mikietyński</i>)	91
Wojna rosyjsko-czeczeńska 1994–1996 (<i>Piotr Mikietyński</i>)	96
Dylematy państw postradzieckich (<i>Piotr Mikietyński</i>)	103
5. „Jesień Ludów”	107
Czechosłowacja (<i>Zdzisław Zblewski</i>)	108
Węgry (<i>Zdzisław Zblewski</i>)	110
NRD (<i>Jan Rydel</i>)	111
Rumunia (<i>Tadeusz Czekalski</i>)	116
Bułgaria (<i>Tadeusz Czekalski</i>)	121
Albania (<i>Tadeusz Czekalski</i>)	125
Jugosławia (<i>Irena Stawowy-Kawka</i>)	128
Rozwiązanie RWPG i Układu Warszawskiego (<i>Piotr Mikietyński</i>)	134
RWPG	134
Układ Warszawski	135

VI. Wobec nowego ładu międzynarodowego. Lata osiemdziesiąte i dziewięćdziesiąte

- 1. Bliski Wschód po roku 1980** (*Artur Patek*) 138
 - Wojna iracko-irańska 138
 - Tureckie przeobrażenia 140
 - Problem kurdyjski 141
 - Konflikt libański 143
 - Intifada 144
 - Wojna w Zatoce Perskiej 146
 - Bliskowschodnie negocjacje pokojowe 151
 - Porozumienie waszyngtońskie 151
 - Stosunki arabsko-żydowskie po porozumieniu waszyngtońskim 153
- 2. Daleki Wschód** 156
 - Chiny wobec fali przemian w świecie (*Jakub Polit*) 156
 - „Demaioizacja” 156
 - Ostateczny koniec izolacji 156
 - „Komunizm handlowy” 157
 - Antykomunistyczna opozycja 158
 - Demokratyzacja na Tajwanie 158
 - Azja Wschodnia wobec zmierzchu komunizmu (*Jakub Polit*) 159
 - Wietnam i Laos 159
 - Odbudowa Kambodży 159
 - Mongolia 160
 - Dwa państwa koreańskie 161
 - Japonia w nowej sytuacji geopolitycznej (*Jakub Polit*) 161
 - Mocarstwo bez bomby 161
 - Ku nowej roli w regionie 163
 - Chiny w ostatniej dekadzie XX wieku (*Jakub Polit*) 166
 - Zmiany na partyjnych szczytach 166
 - Dylematy rozwoju 167
 - Problem tajwański 168
 - Filipiny (*Artur Patek*) 169
- 3. Ameryka Północna** (*Jan Rydel*) 172
 - USA: epoka Reagana i Busha 172

- Bill Clinton: prezydent młodszej generacji 185
- Kanada: w poszukiwaniu utraconej stabilizacji 189
- 4. Ameryka Łacińska 1980–1995: stracona dekada i dekada nadziei** (*Artur Gruszczyk*) 191
- 5. Problemy Afryki postkolonialnej** (*Jan Rydel*) 202
- Kryzys w Rogu Afryki 210
- Przemiany w RPA. Kwestia Namibii 212
- 6. Australia i Oceania** (*Artur Patek*) 217
- Australia 217
- Nowa Zelandia 219
- Oceania 220
- 7. ONZ w czasach détente i końca zimnej wojny** (*Jakub Politi*) 223
- Szczyt przewagi bloku radzieckiego w ONZ 223
- Przyjęcie ChRL do Rady Bezpieczeństwa 225
- ONZ wobec fali przemian pod koniec wieku 225
- 8. Stolica Apostolska. Pontyfikat Jana Pawła II** (*Krzysztof Strzałka*) 227
- 9. Ekonomia i demografia** 232
- Nowe tendencje w ekonomice światowej (*Andrzej Grzywacz*) 232
- Recesja lat 1980–1982, reganomika i thatcheryzm 232
- Kryzys zadłużenia 233
- Rynek naftowy w latach osiemdziesiątych 234
- Koniunktura lat osiemdziesiątych 235
- Międzynarodowy system walutowy 236
- Ponowna recesja 237
- Przezwycięzenie recesji. Perspektywy rozwoju 238
- Problemy demograficzne powojennego świata (*Artur Patek*) 240
- 10. Zagrożenia ekologiczne** (*Janusz Józef Węc*) 245
- 11. Świat u schyłku XX stulecia** (*Artur Patek*) 256

Kalendarium historii powszechnej 1945–1995 (<i>Piotr Mikietyński, Jan Rydel</i>)	267
Państwa powstałe po II wojnie światowej (<i>Artur Patek</i>)	324
Najnowsza historia świata w Internecie (<i>Konrad Wnęk</i>)	327
Aneks (<i>Janusz Józef Węc</i>)	344
Struktura funkcjonalna Wspólnot Europejskich od 1 lipca 1967 r. (wykres I)	344
Budżet WE w 1971 r. (diagram I)	345
Trzy filary Unii Europejskiej (wykres II)	346
Struktura funkcjonalna Unii Europejskiej od 1 stycznia 1995 r. (wykres III)	347
Piramida preferencji handlowych UE od 1 stycznia 1995 r. (wykres IV)	348
Niektóre dane o państwach członkowskich Unii Europejskiej i Polsce (1995 r.) (tabela I)	349
Rola UE, USA i Japonii w gospodarce światowej w 1996 r. (tabela II)	349
Struktura geograficzna eksportu do Unii Europejskiej w 1997 r. (diagram II)	350
Struktura geograficzna importu z Unii Europejskiej w 1997 r. (diagram III)	351
Najważniejsi partnerzy handlowi UE w 1997 r. (wykres V)	352
Udział handlu wewnętrznego i zewnętrznego w obrotach Unii Europejskiej w 1997 r. (diagram IV)	353
Wybrane pozycje bibliograficzne (<i>Janusz Józef Węc</i>)	354
Indeks nazwisk (<i>Stanisław Papierz</i>)	376
Indeks nazw geograficznych (<i>Stanisław Papierz</i>)	382
Indeks partii, organizacji i konferencji (<i>Agnieszka Mazur, Stanisław Papierz</i>)	392
Wykaz skrótów	400
Spis map	415
Spis ilustracji	416